

Marknadsutveckling gran - Slutsatser

Syftet med den här studien har varit att finna utvecklingsmöjligheter på marknaden för vår Mellannorrländska granråvara. Eftersom möbelindustrin är en betydande gren inom den europeiska träindustrin, är den intressant för svenska förädlare av granvirke.

Undersökningen har inriktats på möbler och inredningssnickerier, vilket är ett mycket vitt begrepp. Det kan innefatta allt ifrån paneler till ramar i stoppade tygsoffor och till matsalsmöbler. Det är därför svårt att säga något generellt om synen på gran i möbler.

Jag har kommit till förbluffande lika slutsatser för synpunkter på gran just i massivträmöbler, oberoende av vem jag pratat med. Alla har påstått att gran i sådana möbler inte är vanligt förekommande och att det finns en trend för möbler i lövträ. När man då menar möbler är det främst synliga möbler i massivt trä som åsyftas. Det blir alltså vanligare att använda exempelvis körsbärsträ i matmöbler, stolar o.s.v. Däremot har jag inte berört synen på gran som komponent exempelvis till ramträ i fåtöljer, soffor och sängar där man inte ens ser virket. Dessa användningsområden står ju också för en betydande volym inom möbelindustrin.

Även om gran inte anses vanligt förekommande i olika former av massivträmöbler, finns det dock att döma av de två möbelmässor jag besökte i Köln, möbler i någon form till alla husets rum i barrträ. Dessa marknadsförs ofta av danska företag. De möbler i gran och fura som säljs på den tyska marknaden påstod de källor jag samtalade med vara producerade antingen i Östeuropa eller Norden.

Synpunkter på gran i inredningssnickerier är också de förbluffande lika. I princip alla jag har varit i kontakt med anser att gran passar bra till paneler, trappor och dörrar, eftersom det är ett så stabilt, ljust och vackert träslag med en fin kvistbild. Dessa fördelar betonar även av dem som använder nordisk gran till ex. hyllor o.s.v.

Kvaliteten hos den råvara de bearbetande företagen får in är avgörande för deras verksamhet. Kvalitetskraven för virke till möbelproduktion är mycket höga. Den negativa kvalitetsaspekt med nordisk gran i möbler som lyfts fram av de användare som jag frågat är kådlåpor. Dessa leder till mycket spill och innebär också ökade produktionskostnader beroende av lagningar. Förekomsten av svartkvist och pärlkvist samt kvistsprickor och svårigheter vid hyvling omkring kvist är också viktiga aspekter som betonats av de förädlare företag jag besökt.

De förslag på anpassningsmöjligheter av granprodukter till vidareförädlare företag som framkommit under studien är en hårdare sortering på kådlåpor och kvist samt längdanpassning.

Ett par av de företag som jag intervjuade ansåg att gran- och furumöbler har minskat i värde genom IKEA:s påverkan. De marknadsför sina möbler genom att ligga lågt i pris i förhållande till sina konkurrenter. Dessa källor påstår att de därför får ge avkall på kvaliteten. Produkterna ska göras billigare och därför

används träkomponenter av klenare dimension. De menar också att detta inte har varit fallet för möbler i ädelträ. Att marknadsföra möbler i nordiskt trä som solida exklusiva möbler är en möjlighet att öka andelen gran i möbler, ansåg ett av de danska företag jag besökte.

En annan möjlighet till anpassning och utveckling kan vara att gå längre i förädlingen av exempelvis golv, paneler och trappor genom hyvling, ändbearbetning och ytbehandling.

En fortsatt utveckling av granmarknaden kan just vara denna typ av förädling. Att göra något åt kådlåpor genom sortering eller andra metoder är också en möjlighet till fortsatt utveckling.

Information om projektet lämnas av:

Eva Stjernström

e-post: evastjernstrom@hotmail.com